

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Weer en klimaat

- 1 B
- 2 C
- 3 **maximumscore 2**
- de draaiing van de wind / de veranderende windrichting / de wind 1
 - Door het draaien van de wind wordt in plaats van vochtige wind van zee droge landwind aangevoerd 1

4 C

- 5 **maximumscore 1**
warmer
Doordat het warmer is, zal de lucht opstijgen en vindt condensatie plaats (waardoor de kans op neerslag toeneemt).

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij de juiste keuze met een juiste oorzaak.

- 6 **maximumscore 2**
1 = warm
2 = koelt af
3 = condensatie
4 = koudere
- indien vier antwoorden juist 2
indien drie of twee antwoorden juist 1
indien minder dan twee antwoorden juist 0

- 7 **maximumscore 1**
1 = juist
2 = juist

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij twee juiste antwoorden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

8 maximumscore 2

- Voorbeelden van een juiste maatregel die huishoudens kunnen nemen, zijn: 1
 - meer groene energie (zonne-energie, windenergie)
 - betere isolatie van woonhuizen
 - meer op duurzame elektriciteit overgaan
 - meer spaarlampen / led-verlichting gebruiken
 - afbouw fossiele brandstoffen zoals aardgas in het huishouden
 - minder vlees consumeren
 - meer kiezen voor het openbaar vervoer in plaats van de auto te gebruiken
- Voorbeelden van een juiste maatregel die de landbouw kan nemen, zijn: 1
 - verwarming van kassen en stallen op duurzame energie
 - overschakelen op biobrandstoffen in landbouwwerktuigen in plaats van diesel
 - runderen voer geven waarbij minder methaan vrijkomt

9 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste natuurlijke omstandigheden zijn:

- extreme wind
- lange tijd van hoge temperaturen en droogte
- veel brandgevoelige boomsoorten (naaldbomen)
- veel laag struikgewas / verdorde vegetatie

per juist antwoord 1

10 B

11 maximumscore 1

1 = juist

2 = juist

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij twee juiste antwoorden.

12 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat dit gebied aan de lizijde van het Kustgebergte ligt / omringd wordt door gebergten / in de regenschaduw ligt.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 2

- 1 = juist
- 2 = onjuist
- 3 = juist

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

14 maximumscore 1

tornado

Uit het argument moet blijken dat het bij een tornado verstandig is om een schuilkelder op te zoeken om je te beschermen tegen rondvliegende zaken / dat het bij een orkaan niet verstandig is om in een schuilkelder te gaan zitten in verband met overstromingsgevaar.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij de juiste keuze met een juist argument.

Water

15 F

16 maximumscore 1

uiterwaardaafgraving / het verlagen van de uiterwaarden

17 D

18 maximumscore 1

in de lente en de zomer

Juiste natuurlijke oorzaak is dat de Drentsche Aa dan het minste water bevat door grotere verdamping / door minder regen.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij de juiste keuze met de juiste oorzaak.

Vraag	Antwoord	Scores
19	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door de lage waterstand kan zeewater verder de monding van de rivier instromen • Een juiste maatregel bestaat uit het vasthouden van zoet water of het tegenhouden van zout water <p>Voorbeelden van een juiste maatregel zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sluizen en stuwen langs de kust zo kort mogelijk openen – zoet water zo lang mogelijk vasthouden – zorgen dat zo veel mogelijk zoet water richting zee gaat (doorspoeling) – een luchtbelscherm plaatsen in de rivier 	<p>1</p> <p>1</p>
20	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juiste reden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Binnenschepen kunnen door de lage waterstand minder grondstoffen/goederen per keer meenemen (waardoor er vaker heen en weer gevaren moet worden om dezelfde hoeveelheid grondstoffen/goederen af te leveren). – Binnenschepen kunnen door de lage waterstand minder snel varen / moeten langer wachten bij sluizen. 	
21	C	
22	<p>maximumscore 1</p> <p>1 = onjuist 2 = onjuist</p>	
	<p><i>Opmerking</i> <i>Het scorepunt alleen toekennen bij twee juiste antwoorden.</i></p>	
23	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juiste maatregel zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – maatregelen gericht op het voorkomen van watervervuiling zoals filters plaatsen / waterzuiveringsinstallaties bij fabrieken verplichten – maatregelen gericht op het schoonmaken van vervuild water zoals opslagplaatsen voor vervuilende stoffen aanleggen en fabrieksafval inzamelen – maatregelen gericht op bestraffen (instellen van boetes) en stimuleren (subsidies) 	
24	<p>maximumscore 1</p> <p>1 = juist 2 = juist</p>	
	<p><i>Opmerking</i> <i>Het scorepunt alleen toekennen bij twee juiste antwoorden.</i></p>	

Vraag	Antwoord	Scores
25	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat oppervlaktewater snel wordt aangevuld, terwijl aquiferwater op kan raken / maar heel langzaam wordt aangevuld.</p>	
26	<p>maximumscore 2</p> <p>1 = juist 2 = onjuist 3 = juist</p>	
	<p>indien drie antwoorden juist</p> <p>indien twee antwoorden juist</p> <p>indien minder dan twee antwoorden juist</p>	<p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>
27	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een voordeel zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij de productie van waterkracht wordt geen CO₂ uitgestoten. - Waterkracht raakt niet op. - Het is schone (groene) stroom. 	
28	<p>maximumscore 2</p> <p>Uit de uitleg moet blijken dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Juiste oorzaak: Voor de (gestegen) katoenproductie in Zuidoost-Anatolië wordt meer irrigatiewater uit de stuwmeren van het Zuidoost-Anatoliëproject gehaald. • Juist gevolg: Daardoor krijgt Syrië minder water uit de Eufraat aangevoerd. 	<p>1</p> <p>1</p>
29	<p>maximumscore 1</p> <p>Juiste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er zal dan minder water door de Eufraat richting Syrië gaan. - Syrië wil niet gaan betalen voor water dat ze nu gratis krijgen. 	

Bevolking en ruimte

30 maximumscore 2

(bevolkingsgrafiek) 1

Juiste argumenten zijn:

- veel mensen net onder de 30 / gevolg van hoog geboortecijfer na de Tweede Wereldoorlog (babyboom)
- weinig ouderen vergeleken met bevolkingsgrafiek 2
- hoger aantal geboorten vergeleken met bevolkingsgrafiek 2 / relatief veel jongeren vergeleken met bevolkingsgrafiek 2
- Nederland had in 1975 minder inwoners dan in 2018.

indien de juiste keuze met twee juiste argumenten

2

indien de juiste keuze met één juist argument

1

31 maximumscore 1

De genoemde plaatsen hebben een (goede) treinverbinding met de Randstad / liggen dicht bij de snelwegen van en naar de Randstad.

32 C**33 maximumscore 2**

Voorbeelden van juiste redenen zijn:

- In het oosten van Duitsland is de kans op een goede baan kleiner dan in het westen of zuiden van Duitsland.
- Door het wegtrekken van jongeren verdwijnen veel voorzieningen die gericht zijn op jongeren.
- De lonen in het zuiden en westen van Duitsland zijn hoger dan in het oosten van Duitsland.

per juiste reden

1

34 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat vooral de hoogopgeleide/kansrijke jongeren zijn weggetrokken / dat de best opgeleide mensen vaak het eerst migreren.

35 maximumscore 1

Na de val van de Muur werd vestiging voor iedereen hier mogelijk. / Tot 1989 lag de wijk Prenzlauer Berg in Oost-Berlijn.

Vraag	Antwoord	Scores
36	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • zware industrie / mijnbouw • Voorbeelden van een positief gevolg zijn: <ul style="list-style-type: none"> – De vervuilende industrie is verdwenen. – De afvalbergen zijn opgeruimd. – Op de oude industriegebieden is veel groen gekomen. 	<p>1</p> <p>1</p>
37	D	
38	<p>maximumscore 1</p> <p>meer alleenstaande mannen</p> <p>Juist argument is dat er de laatste veertig jaar / sinds de eenkindpolitiek minder meisjes dan jongens werden geboren, dus zullen er meer mannen tussen de 20 en 40 jaar (alleenstaand) zijn.</p>	
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Het scorepunt alleen toekennen bij de juiste keuze met een juist argument.</i></p>	
39	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juist economisch argument zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Er is een grote groep werkenden tussen de 45 en 55 jaar en die grote groep werkenden zal in de toekomst met pensioen gaan. – De groep werkenden die de komende twintig jaar met pensioen gaat, is veel groter dan de aanwas van werkenden. – In de toekomst zal een tekort aan werkenden ontstaan. 	
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Geen scorepunt toekennen aan antwoorden waarin alleen de leeftijdscategorieën worden genoemd.</i></p>	
40	<p>maximumscore 1</p> <p>urbanisatie nam toe</p> <p>Juist argument is dat door de buitenlandse investeringen meer werkgelegenheid ontstaat in het oosten van China, die nieuwe werknemers vanaf het platteland aantrekt.</p>	
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Het scorepunt alleen toekennen bij de juiste keuze met een juist argument.</i></p>	
41	<p>maximumscore 1</p> <p>1 = juist</p> <p>2 = onjuist</p>	
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Het scorepunt alleen toekennen bij twee juiste antwoorden.</i></p>	

Vraag	Antwoord	Scores
42	<p>maximumscore 1</p> <p>1 = juist 2 = juist</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Het scorepunt alleen toekennen bij twee juiste antwoorden.</i></p>	
43	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat de Chinese regering door betere bereikbaarheid in deze regio de economie van dit deel van China wil versterken.</p>	
44	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste ruimtelijke gevolgen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – explosieve groei van steden – leegloop van het platteland – tekort aan betaalbare woningen – smog/luchtvervuiling – tekort aan infrastructuur 	
	per juist antwoord	1

Bronvermeldingen

- bron 1 <https://nl.dreamstime.com/royalty-vrije-stock-foto-s-de-top-van-de-berg-image18329978>
- bron 2 WetterKontor via www.nrc.nl/rubriek/weerbericht
- bron 3 KNMI, ©2010
- bron 4 www.spanjeweetjes.nl/nuttig/wat-is-een-dana-of-gota-fria-in-spanje
- bron 5 vrij naar: www.pinterest.es/pin/351280839659633349
- bron 6 vrij naar: www.spanjeweetjes.nl/nuttig/wat-is-een-dana-of-gota-fria-in-spanje
- bron 7, 30, 34 eigen archief, Cito/CvTE
- bron 8 tekst: Michael Persson, 13-11-2018
afbeelding: de Volkskrant, 13-11-2018, bron: ANP, NYT
- bron 9 vrij naar: klimadiagramme.de
- bron 10 foto 1: www.geostuff.net/sitebuilder/images/NebCorn-328x221.jpg
foto 2: [https://agriculture.az.gov/sites/default/files/styles/fullwidth/public/Moving cows to the works 2016.jpg](https://agriculture.az.gov/sites/default/files/styles/fullwidth/public/Moving_cows_to_the_works_2016.jpg)
foto3: <http://theclevision.com/wp-content/uploads/2018/07/orange-grove-ridge-island.png>
- bron 11 USGS, 1995 via www.researchgate.net/figure/Geologic-cross-section-through-the-San-Joaquin-Valley-The-structural-trough-formed-by_fig2_258311607
- bron 12 vrij naar: www.standaard.be, 09-11-2017
- bron 13 www.pinterest.de/pin/198862139771034492/
- bron 14, 18 vrij naar: De Grote Bosatlas, 55e ed., resp. kaarten 23, 166D
- bron 15 vrij naar: www.ruimtevoorderivier.nl/project/uiterwaardvergraving-millingerwaard
- bron 16 vrij naar Waterschap Hunze en Aa's via www.hunzeenaas.nl
- bron 17 vrij naar: De Kleine Bosatlas, 61e ed., kaart 126
- bron 19 vrij naar: www.asiannews.nl/dutch/nieuws/china-onthult-plan-om-watervervuiling-tegen-tegaan, 13-05-2015
- bron 20 <https://landscapeasinfrastructure.files.wordpress.com/2013/09/tarim2.jpg>
- bron 21, 22, 23 vrij naar: De Grote Bosatlas, 55e ed., resp. kaarten 153D, 151E, 151A
- bron 24 vrij naar: https://nl.wikipedia.org/wiki/Project_Zuidoost-Anatoli%C3%AB
- bron 25 vrij naar: USDA via <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Turkey-cotton-by-region.png>
- bron 26 vrij naar: De Grote Bosatlas, 55e ed., resp. kaart 131D en 151F
- bron 27 vrij naar: https://nl.wikipedia.org/wiki/Project_Zuidoost-Anatoli%C3%AB
- bron 28 vrij naar: CBS via www.daskapital.nl/5150630/stukje-vergrijzing-in-een-aantal-plaatjes-best-erg
- bron 29 Rob Berends, 30-11-18, via De Stentor
- bron 31 vrij naar: De Grote Bosatlas, 55e ed., p. 45, kaarten A1, B1, C1
- bron 32 vrij naar: Annemieke Ruggenberg, 28-09-2017, via <https://brandpuntplus.kro-ncrv.nl>
- bron 33 vrij naar: <http://berlijn-blog.nl/wijken-van-berlijn/>
- bron 35 www.indexmundi.com/nl/china/sterftecijfer.html
- bron 36 vrij naar: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Vrijgezellendag>
- bron 37 vrij naar: PopulationPyramid.net
- bron 38, 41 vrij naar: De Grote Bosatlas, 55e ed., resp. kaarten 168B, 168E
- bron 39 vrij naar: Marieke de Vries en Heleen D'Haens, 24-12-1977 via NOS.nl
- bron 40 www.hzmb.gov.hk/images/info/photo-main-bridge-pic8-L.jpg